

Innspill til statsbudsjettet 2023: Internasjonalt kulturløft på tvers av departementer

Norwegian Arts Abroad (NAA) ser et stort behov for en mer koordinert satsning fra regjeringen mellom Nærings-, Utenriks- og Kultur- og likestillingsdepartementet for å styrke kultureksport og internasjonale samarbeid. Vi ber om 130 millioner i økte midler i statsbudsjettet 2023 for å bidra til å realisere det internasjonale kulturløftet.

Skal regjeringen oppnå målsettingene formulert i Hurdalsplattformen, er det et behov for en samlet og styrket satsning på internasjonal kultureksport og kulturfremme. Vi ber derfor regjeringen om å samle seg i et tverrdepartementalt internasjonalt kulturløft rundt målene formulert i Hurdalsplattformen under kapitlene om næring, utenrikspolitikk og kulturpolitikk:

- Øke norsk eksport med minst 50 prosent innen 2030
- Øke satsingen på norsk kultureksport og næringsfremme på det europeiske og globale markedet
- Styrke utenriktjenestens arbeid med å fremme norsk næringsliv i utlandet, i et tett samspill med virkemiddelapparatet for øvrig.
- Styrke kunstnerøkonomien
- Bidra til samarbeid mellom norske kunstnere og kunstnere i land der menneskerettigheter og ytringsfriheten er under press.

NAA-nettverket er regjeringens virkemiddel for å styrke kunstnerøkonomien, og sikre bærekraftige og konkurransedyktige kulturvirksomheter, ved at kunstnerne og kulturaktører fra Norge får tilgang til flere markeder, internasjonale nettverk, kompetanse og tilskudd.

Internasjonale samarbeid skaper et aktivt og levende norsk kulturliv, som styrker muligheten for dialog som fremmer demokratibyggning og ytringsfrihet. Kulturprofiler fra Norge er en spydspiss for å introdusere andre eksportnæringer og fremme Norges omdømme internasjonalt.

NAA-organisasjonene mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet, med unntak av DOGA som mottar driftstilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. NAA-organisasjonene samarbeider tett med Utenriksdepartementet og norske utenriksstasjoner og forvalter flere tilskuddsordninger. Formålet er at flere kunstnere og kreative næringer kan leve av å jobbe med å skape og formidle kunst og kulturuttrykk i og fra Norge.

1. Sats på det eksisterende virkemiddelapparatet

NAA viser til sine prioriterte satsninger som er omtalt i våre respektive budsjettsøknader til departementet. Tiltakene er basert på behov og potensiale i de ulike fagfeltene.

NAA lanserte høsten 2021 et nytt tverrfaglig kompetanseprogram for det frie feltet (kunstnere) og agentleddet (gallerister, kuratorer, forlag, produsenter og managers). Programmet ble finansiering fra Utenriksdepartementet. *Norwegian Arts Abroad Programme* bidrar til å videreutvikle og posisjonere norsk kulturliv internasjonalt i kjølvannet av pandemien, som en del av gjenåpningsstrategien for kultursektoren. Målet å etablere dette programmet som et eksport- og internasjonaliseringsprogram, og NAA ber om at Kultur- og likestillingsdepartementet samarbeider med UD om en felles satsning på kompetanseprogrammet fra og med 2023.

NAA ber derfor Kultur- og likestillingsdepartementet bidra til å realisere nye tiltak i budsjettsøknadene med til sammen 100 millioner kr. for statsbudsjett 2023.

2. Styrke UD's kulturmidler for å realisere det internasjonale kulturloftet

Trekantsamarbeidet mellom NAA, UD's kulturseksjon og de norske utestasjonene er sentralt i internasjonaliseringsarbeidet for norske kunstnere i flere tiår. Modellen fungerer svært godt, men må styrkes:

- tilskuddsordningene som NAA forvalter for UD: ordningene bidrar til stor aktivitet for norske kunstnere og bransjeaktører, de er søkbare og tilfaller de som har internasjonal etterspørsel. NAAs nærhet og kjennskap til bransjene bidrar til mer treffsikker bruk av midlene og øker eksportinntektene.
- NAAs prosjektmidler fra UD sentralt: fokuserte og profilerte prosjekt som bygger nettverk, øker kompetansen og åpner nye markeder og sikrer flere Internasjonale samarbeid.
- innsatsen på utenriksstasjonene gir NAA stor merverdi: relevante kompetanse utestasjonene er essensielt for å bistå norsk kulturliv internasjonalt med nettverk, markedsinnsikt og eksperter.

NAA ber derfor Utenriksdepartementet om å øke kap. 115 post 70 Kultur og informasjonsformål med 30 millioner kroner for statsbudsjett 2023.

3. Kulturnæring er en viktig del av kulturloftet

Kulturnæringene er synlige og tydelige aktører i det globale markedet. Norsk film, musikk, litteratur, design, arkitektur og kunst bygger omdømme og nye arbeidsplasser. Kulturprofiler fra Norge styrker hele eksportfeltet, og må inkluderes i flere sammenhenger med målsetting å øke fastlandseksporten med 50% innen 2030.

Regjeringen oppretter Nasjonalt Eksportråd, som skal sikre at næringslivet bidrar til at myndighetene har et best mulig grunnlag for å ta beslutninger om eksportsatsinger. Næringene i kulturfeltet er kreative, innovative og grønne, de er mobile, digitale og globale. NAA nettverket kjenner og forstår dette feltet godt.

Nærings- og fiskeridepartementet kan bidra til å realisere målet om økt kultureksport gjennom ved at NAA får bidra aktivt i beslutninger om fremtidige eksportsatsinger.

NAA ber derfor Nærings- og fiskeridepartementet om å sikre at aktører fra kulturelle og kreative næringer er representert i Nasjonalt Eksportråd.

Norwegian Arts Abroad består av Design og Arkitektur Norge (DOGA), Music Norway, NORLA, Norwegian Crafts, Danse- og teatersentrum, Office for Contemporary Art Norway (OCA) og Norsk filminstitutt (NFI). Organisasjonene bidrar til internasjonalisering og eksport av kunst og kultur fra Norge gjennom kompetanse- og nettverkstiltak og tilskuddsordninger.

Følg nettverket på [Facebook](#) og les mer om våre støtteordninger for internasjonalt kunst- og kultursamarbeid [her](#)